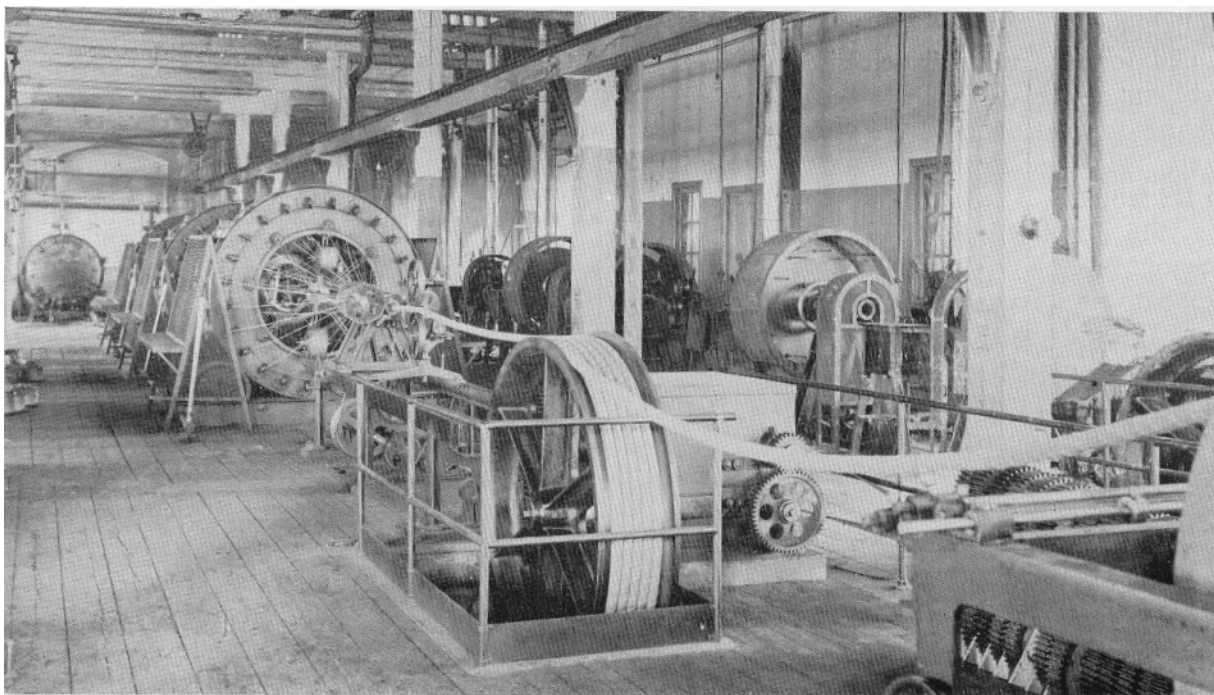

L. M. Ericssons kabelverk i Älvsjö.

Fabrikation av kablar och likartade fabrikat är en produktion, som först under de senare åren kommit att ingå i L. M. Ericssons verksamhet.

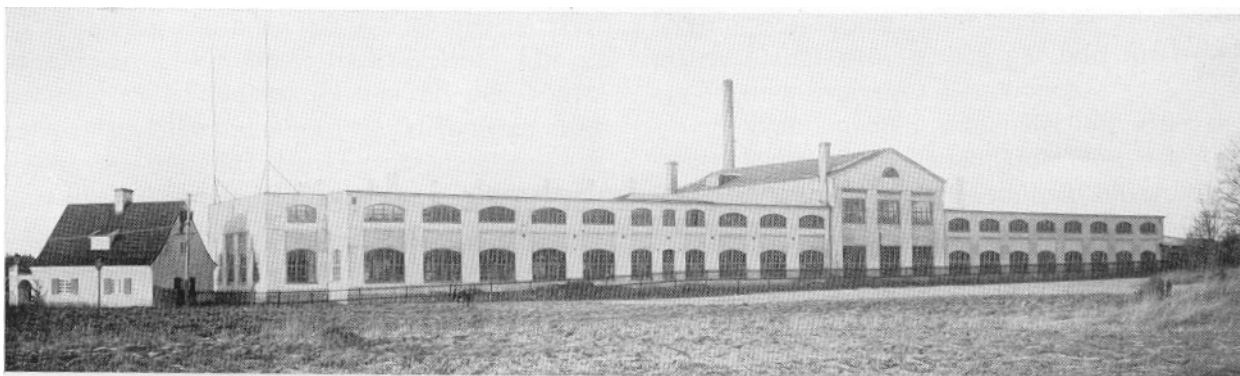
År 1916 började ett av Allmänna Telefon A.-B. L. M. Ericssons dotterbolag, A.-B. Stockholmstelefon, planera för inrättandet av ett kabelverk, huvudsakligen avsett att fylla detta bolags stora behov av telefonkablar och telefonsnören. A.-B. Stockholmstelefon ägde nämligen vid denna tid det privata telefonnätet i Stockholm med omnejd, vilket stod under en mycket hastig expansion.

R 237

Kabeltillverkning.

Priserna på kabelmateriel hade på grund av världskriget och de befintliga kabelverkens överhopning med beställningar stigit till sådan höjd, att man ansåg nödvändigt söka finna någon utväg för att åter erhålla sådan materiel till rimliga priser. Kabelverkets iordningställande tog längre tid än som beräknats. Det visade sig nämligen omöjligt att inom rimlig tid från befintliga specialfabriker erhålla de olika maskiner, som erfordrades för fabrikationen. Likaså visade det sig omöjligt att engagera fackmän på området. På grund härav blev det nödvändigt för bolaget att själv konstruera och tillverka de behövliga maskinerna och att bland sin egen personal uttaga och upplära de personer, som skulle omhändervarva fabrikationen. Givetvis var detta förenat med svårigheter. Icke heller kunde undgås, att vissa misstag till en början gjordes. Å andra sidan måste man gå till grunden med uppgiften och fick därigenom en egen erfarenhet om arbete och konstruktion av kabelmaskiner, vilken erfarenhet vid den fortsatta utvecklingen visat sig vara en säker grund, då det gällt, att i den järnhårda konkurrensen åstadkomma ett billigt och förstklassigt fabrikat.

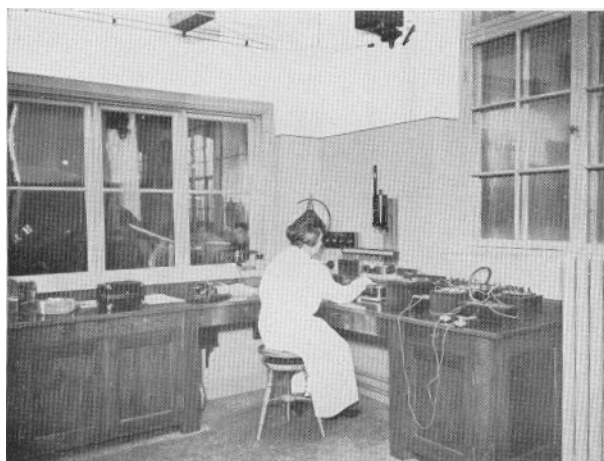

R 238

Fig. 2. Kabelverket.

År 1918 försålde A.-B. Stockholmstelefon sitt telefonnät till Svenska Statens Telegrafverk. Nätet hade då uppnått ett abonnentantal av 110,000. En tid därefter sammanslogs A.-B. Stockholmstelefon, som efter telefonnätets försäljning ändrade

sitt namn till Allmänna Industri A.-B. H. T. Cedergren, med moderbolaget, varvid kabelverket med sin verksamhet ingick i L. M. Ericssons fabrikation.

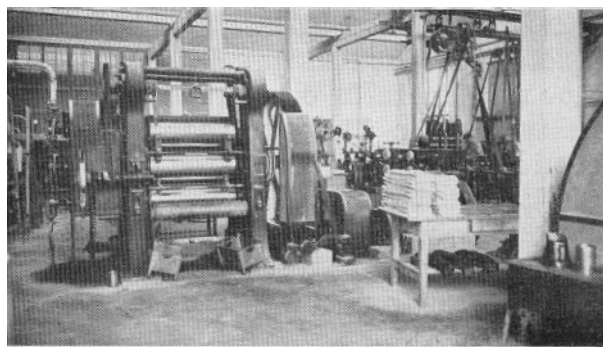
R 246

Fig. 3. Ett hörn av mättrummet.

Kabelverket är beläget inom Stockholms stads område, dock utanför den egentliga stadens gräns i förstadssamhället Älvsjö invid Södra Stambanan, varifrån en gren ingår på verkets område. Då till verket omedelbart gränsar den bolaget tillhöriga egendomen Långbro gård, omfattande c:a 350 tunnland, finnes praktiskt taget obegränsad möjlighet till utvidgning, plats för tjänstemanna och arbetarebostäder m. m. Älvsjö samhälle omfattar c:a 10,000 personer. Frånsett några smärre verkstäder är kabelverket det enda fabriksföretag av betydelse inom samhället.

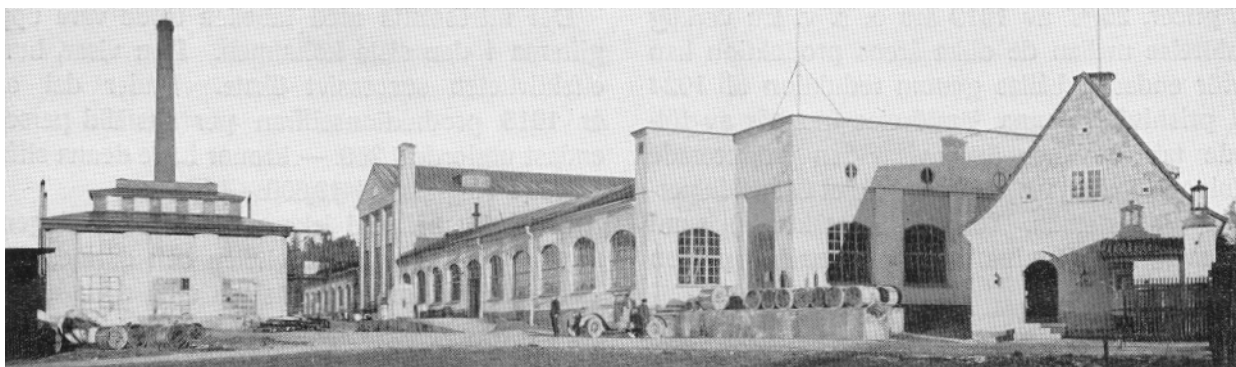

R 240 Fig. 4. Spinning av pappers- och bomullsisolerad tråd.

R 241 Fig. 5. Tillverkning av gummiisolerade ledare.

Successivt har verket upptagit den ena efter den andra av de fabrikationer, som hör samman med framställning av isolerade elektriska ledare. Början gjordes med rumstråd för telefon- och ringledningsändamål och bomullsisolerade stationskablar. Därefter upptogs tillverkningen av blymantlade pappersisolerade kablar, växelbordssnören, handmikrofonsnören, gummiisolerade ledare, lackerad tråd och silkesspunnen tråd. Under senaste år har fabriken dessutom tillverkat duplicerade interurbankablar för såväl yttre långlinjer som för stationsändamål. Dessa kablar, som tillverkas efter ytterst stränga specifikationer beträffande kapacitet och ledningsmotstånd, hava utfallit särdeles väl.

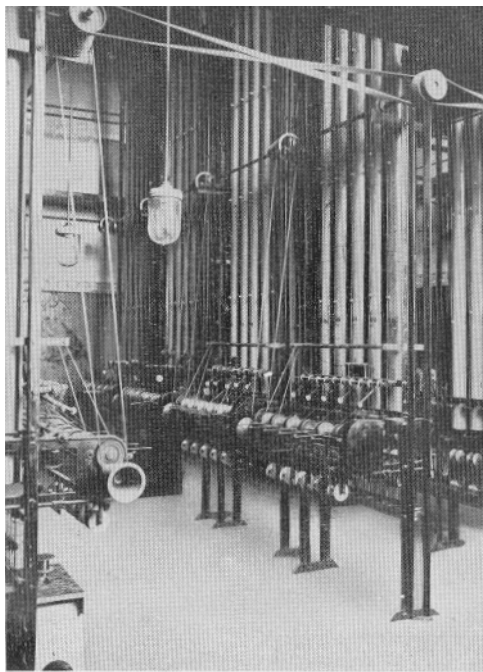

R 239

Fig. 6. Kabelverket.

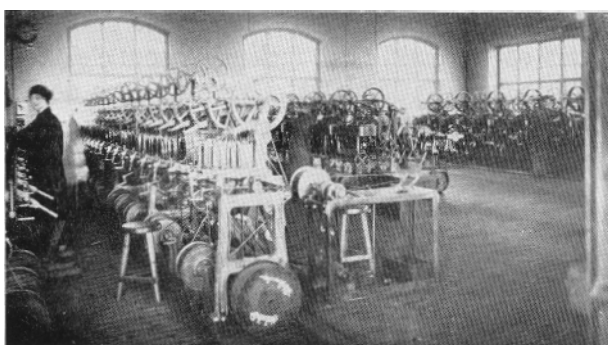
År 1918 utsläpptes de första fabrikaten i marknaden. Leveranssumman för detta år utgjorde 441,053: kronor. År 1919 levererades för 2,833,884: kronor, 1920 1,806,970: kronor, 1921 1,370,150: - kronor, 1922 - 1,511,951: - kronor, 1923 -

1,627,246: kronor och 1924 2,295,058: - kronor.

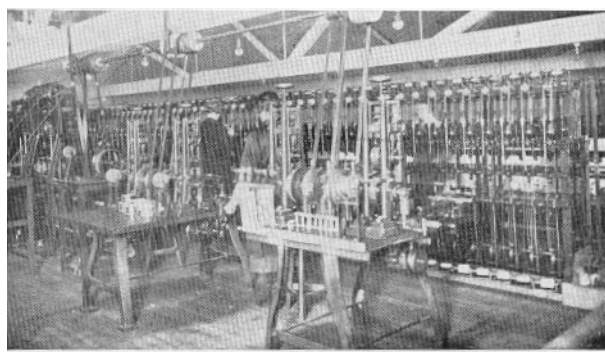

R 247 Fig. 7. Tillverkning av lackerad tråd.

Dessa siffror äro emellertid icke fullt jämförbara på grund av att priserna på kabelmaterial successivt sjunkit. Den efter världskrigets slut inträffade ekonomiska krisen orsakade en väsentligt minskad efterfrågan, varigenom konkurrensen mellan kabelfabrikerna pressade priserna till det yttersta.

R 242 Fig. 8. Snörtillverkning.

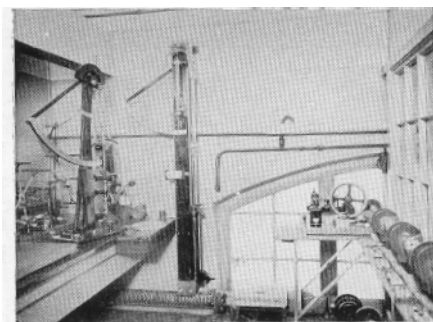

R 243 Fig. 9. Tillverkning av spinns och silkesisolerad tråd.

Härjämte spelade även råvaruprisens fall en stor roll. I själva verket utgöra de nuvarande priserna i genomsnitt endast 20 % av 1918 års priser, 25 % av 1919 års o. s. v. En verklig jämförelse mellan de olika årens produktion kan därför endast erhållas genom reduktion till 1924 års prisnivå. Denna jämförelse framgår av följande tabell, vilken även visar den producerade ledningslängden varje år, medeltalet anställda personer (tjänstemän, förmän inberäknade) samt genomsnittliga produktionen per anställd person för de olika åren.

År	Tillverkad och försäld materiel reducerad till 1924 års prisnivå	Producerad ledningslängd	Medeltalet anställda	Produktionen fördelad per anställd
	Kronor	Meter		Kronor
1918	88,211:-	8,000,000	70	1,260:-
1919	780,471:-	30,459,976	202	3,860:-
1920	686,648:-	30,512,353	159	4,318:-
1921	1,027,613:-	32,845,674	121	8,492:-
1922	1,436,354:-	65,533,223	140	10,250:-
1923	1,562,156:-	88,895,997	160	9,770:-
1924	2,295,058:-	138,982,574	166	13,800:-

1920 visar en nedgång i produktionsmängden. Huvudsakliga anledningen härtill är en strejk, som varade från årets början till den 8 mars. Det intressanta med tabellen torde vara upp gifterna i den sista kolumnen. Den visar, huru effektiviteten successivt ökats. Under det att år 1918 produktionssiffran per anställd person endast utgjorde 1,260: kronor hade denna siffra år 1924 stegrats till 13,800:- kronor.

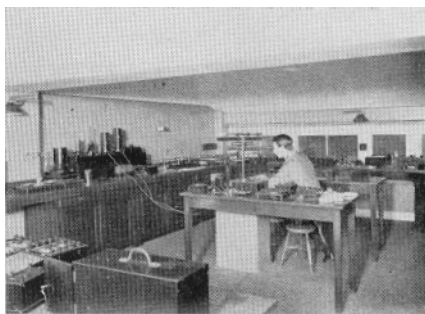

R 244 Fig. 10. Mekaniska laboratoriet.

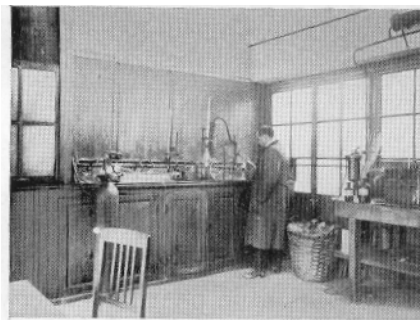

R 248 Fig. 11. Administrationsbyggnaden.

Det har emellertid icke endast varit ledningens uppgift att stegra effektiviteten och därmed förbilliga fabrikationen. Jämsides med detta arbete har även uppmärksamheten varit fäst på att successivt höja kvaliteten, då endast härigenom fabriken kan beräkna att varaktigt utvidga och befästa sin marknad. I fabriken har därför inrättats såväl kemiskt och mekaniskt som elektriskt laboratorium, i vilka såväl råvarorna som de färdiga fabrikaten underkastas en kontinuerlig vetenskaplig kontroll.

R 245 Fig. 12. Elektriska laboratoriet.

R 249 Fig. 13. Kemiska laboratoriet.

Kabelverkets produkter finna numera väg till de mest skilda platser på jorden. En stor del förbrukas vid L. M. Ericssons fabriker i Stockholm. År 1924 utgjorde denna förbrukning c:a 25% av kabelverkets hela produktion.

Källa: Ericsson Review nr 3-4 Mars-April 1925